

**Program działań wzmacniających dochody JST
w celu zapewnienia możliwości realizacji zadań
wobec mieszkańców**

Wprowadzenie

W okres wysokiej inflacji i rosnących wraz z nią kosztów wykonywania zadań publicznych jednostki samorządu terytorialnego weszły poważnie osłabione finansowo.

Ubytek dochodów własnych

Efektom zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych z lat 2019-2022, zmniejszających obciążenia podatkowe obywateli, jest ubytek bieżących dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego z PIT o bezprecedensowej skali. Zgodnie z rządowymi szacunkami w ocenach skutków regulacji projektów nowelizacji ustawy o PIT, w latach 2020-2031 ubytek dochodów wyniesie łącznie przeszło 208 mld zł; od 2023 r. - ponad 27 mld zł rocznie (w cenach stałych)¹.

Ubytkowi dochodów towarzyszy niepełna i źle ukierunkowana „rekompensata”, nie dzielona proporcjonalnie do utraty dochodów (118,5 mld zł łącznie w latach 2021-2031). Zmieniony arbitralnie mechanizm ustalania „udziałów” JST we wpływach z podatków dochodowych będzie działał od znacząco obniżonego poziomu wyjściowego i znacznie wolniej niż realny wzrost dochodów osób fizycznych i prawnych. Oznacza to w istocie dalszy, stały spadek ich dynamiki w stosunku do potencjalnej wydajności tego źródła przed zmianami ustawowymi.

W 2022 r. JST otrzymują po raz pierwszy „udziały” w PIT i CIT nie zgodnie z wysokością rzeczywistych wpływów podatkowych, lecz ryczałtowo, na podstawie ubiegłorocznych prognoz, obliczonych na 2021 r. przy założeniu inflacji na poziomie 3,3%. Ponadto resort zaniżył plan dochodów z PIT na rok ubiegły (o ok. 5 mld zł), zmniejszając w ten sposób kwotę referencyjną. Odnosząc się do linii trendu PIT bez zmian ustawowych, łączny ubytek udziałów JST w PIT w roku 2022 wynosi **19,6 mld zł**.

Okrojone dochody z redystrybucji PIT, których **kwoty** przekazywane JST w roku 2022 są **niższe niż w roku 2019**, przestały być ważnym źródłem wzrostu bieżących dochodów własnych gmin i powiatów. Trzeba pamiętać, że nawet przed zmianami w ustawie wzrost wpływów JST z udziałów w podatku PIT był i tak dwukrotnie niższy niż wzrost wydatków bieżących.

Rosnąca luka w finansowaniu edukacji

Do 2016 r. kwota części oświatowej subwencji ogólnej rosła nieco wolniej niż wydatki bieżące w oświacie, ale dynamika zmian obu tych wartości była stabilna (różnica między tymi wartościami rosła o ok. 0,5 mld zł rocznie). Po zmianie w systemie oświaty i zasadach jej finansowania nastąpił drastyczny wzrost tej różnicy – średnio o 2,9 mld zł rocznie². Subwencja oświatowa w roku 2004 stanowiła **2,72%** PKB, w roku 2012 – jeszcze 2,42% PKB, ale w roku 2021 spadła do **1,98%** PKB. W efekcie w 2021 r. bieżące wydatki oświatowe JST na zadania objęte subwencją były wyższe od łącznej kwoty subwencji już o 19,7 mld zł. Natomiast łączna

---

¹ Zał. 1 obrazuje skalę zmian w PIT.

² Zał. 2 obrazuje dynamikę wzrostu luki w finansowaniu edukacji.

kwota oświatowych wydatków bieżących (działy 801 i 854) była wyższa od sumy subwencji oświatowej i dochodów bieżących w tych działach o 31,4 mld zł.

Dramatyczny wzrost wydatków bieżących

Wydatki bieżące JST już przed zmianami w systemie podatku PIT rosły szybciej niż dochody bieżące. W latach 2016-2019, gdy nastąpił silnie nagłaśniany propagandowo wzrost wpływów JST z udziałów w podatkach PIT i CIT o 22 mld zł, wydatki bieżące wzrosły aż o 41,5 mld zł. Już wtedy przyczynami tego zjawiska były rosnące dużo szybciej koszty pracy, energii, materiałów i usług.

Obecnie podstawowym czynnikiem wzrostu kosztów wykonywania zadań publicznych są ceny energii oraz surowców energetycznych. Widoczny jest on zwłaszcza w tych usługach publicznych, gdzie energia jest głównym elementem kosztotwórczym: w transporcie publicznym, ciepłownictwie i gospodarce komunalnej. KR RIO zwraca też uwagę na rosnący rozróż między kosztami zagospodarowania odpadów komunalnych a wpływami z opłaty „śmieciowej” (w 2021 r. - 1,5 mld zł).

Równocześnie rośnie presja inflacyjna na wzrost wynagrodzeń, który będzie też dodatkowo wymuszony w przyszłym roku dwukrotną podwyżką wynagrodzenia minimalnego.

Nowym, niezwykłym czynnikiem zwiększającym wydatki komunalne jest obecność uchodźców z Ukrainy, zwłaszcza w dużych miastach, która powoduje konieczność zapewnienia podstawowych usług publicznych dla znacząco zwiększonej liczby mieszkańców.

W ostatnim półroczu bardzo poważnym dodatkowym obciążeniem bieżących części budżetów JST stał się drastyczny, nawet dziesięciokrotny, wzrost kosztów obsługi długów samorządowych.

Zburzony system dochodów JST

Ustalony w 2003 r. system zasilania finansowego JST zakładał, że znacząca część dochodów własnych – udziały w podatkach PIT i CIT – będzie powiązana z koniunkturą gospodarczą. Zmiany w systemie finansów komunalnych z lat 2019-2022 dotyczą dochodów z podatku PIT. Nie tylko obniżyły one dochody z tego źródła, ale także zlikwidowały:

- ich związek z wysokością wpływów podatkowych, stymulujący JST do działań prorozwojowych,
- zdolność kompensowania szybko rosnących kosztów wykonywania zadań publicznych.

Raz ustalone arbitralnie dochody z PIT nie ulegają w trakcie roku zwiększeniu, a mechanizm rozliczenia prognoz z rzeczywistymi wpływami (po dwóch latach) nie będzie efektywnie działał z powodu kolejnych zmian w PIT, trwale obniżających dochody poniżej kwoty referencyjnej. Suma dochodów z PIT, CIT oraz subwencji rozwojowej będzie równa kwocie referencyjnej, rosnącej bez związku z realnymi wpływami podatkowymi, a na podstawie historycznego wskaźnika dynamiki PKB, w warunkach wzrastającej inflacji nieodpowiadającego ani wzrostowi wpływów podatkowych, ani wzrostowi kosztów zadań wykonywanych przez samorządy.

Zmianie uległy relacje między dochodami własnymi a pochodzącymi z redystrybucji, spadła nadwyżka operacyjna netto, sztucznie zawyżona w 2021 r. kwotami jednorazowo przekazanymi w ostatnich dniach roku.

Skutki zmian w finansach JST w warunkach kryzysu

Przedłużająca się wysoka inflacja prowadziła będzie do pogarszania się warunków i wyników gospodarki finansowej JST, a następnie nasilania się zjawisk kryzysowych w gospodarce lokalnej, aż do drastycznych podwyżek opłat dla mieszkańców i trudności z finansowaniem podstawowych usług publicznych, wykonywanych na rzecz mieszkańców przez samorzady.

Konieczne zmiany

W tej sytuacji konieczna jest pilna interwencja wspierająca dochody społeczności lokalnych i regionalnych. Proponujemy program działań złożony z dwóch części:

- 1) zmian w ustawie o dochodach JST, przywracających ich systemowe funkcje,
- 2) działań doraźnych, w tym osłonowych, zmierzających do zabezpieczenia możliwości realizacji podstawowych usług publicznych na rzecz mieszkańców w czasie obecnego kryzysu.

1. Zmiany w ustawie o dochodach JST:

Odbudowa systemu zasilania finansowego JST (zrekompensowanie ubytków spowodowanych zmianami w podatku PIT oraz uzupełnienie luki w finansowaniu oświaty)

(udziały JST w PIT = 100%):

a) podwyższenie procentowych udziałów JST we wpływach z PIT:

- dla gmin o 38,05 pkt. proc., tj. z 38,34 do 76,39%;
- dla powiatów o 10,17 pkt. proc., tj. z 10,25 do 20,42%;
- dla województw o 1,59 pkt. proc., tj. z 1,60 do 3,19%.

b) wprowadzenie mechanizmu indeksacji części oświatowej subwencji ogólnej, poprzez określenie jej wysokości na **3% PKB**.

Podniesienie udziałów JST we wpływach z PIT stanowi najprostszą, najbardziej przejrzystą i **sprawiedliwą** rekompensatę ubytku dochodów z udziałów we wpływach z PIT, która nastąpi dokładnie tam, gdzie mają miejsce ubytki. Równocześnie przywraca dochodom z tego źródła ich podstawową funkcję wewnątrz systemu dochodów komunalnych.

Rekompensata ubytków ustawowych spowodowałaby wzrost udziałów JST w PIT do **82,29%**, w tym odpowiednio: dla gmin - do **62,86%**, dla powiatów - do **16,81%** i dla województw - do **2,62%**. **Zrekompensowanie luki w finansowaniu oświaty (zał. 2) powoduje wzrost łącznych udziałów JST w PIT do 98,84% wpływów oszacowanych na rok 2023** (wg OSR do „Polskiego Ładu 2”).

Ta zmiana w ustawie o dochodach JST spowoduje likwidację wprowadzonego w r. 2021 mechanizmu rekompensowania ubytków w PIT w części rozwojowej subwencji ogólnej, w odniesieniu do tzw. kwoty referencyjnej.

Związanie wysokości subwencji oświatowej z wielkością PKB naprawia systemowy błąd ustawy o dochodach JST z 2003 r. Zapewniała ona „niezmniejszanie” części oświatowej subwencji ogólnej, ale nawet ta gwarancja minimum została usunięta w 2016 roku. Wobec wycofania się z zamiaru standaryzacji kosztów funkcjonowania oświaty nie stworzono żadnego mechanizmu indeksacji kwoty subwencji. W rezultacie z biegiem lat w coraz mniejszym stopniu pokrywała ona potrzeby wydatkowe w dziedzinie oświaty. W ciągu 18 lat działania ustawy wzrost tej części subwencji był

znacznie niższy niż wzrost wydatków na zadania oświatowe (zał. 2). Niewspółmierność ta dotyczy szczególnie lat 2016-2021. W 2015 r. łączna kwota subwencji (wraz z dotacjami na zadania bieżące) była niższa od wydatków bieżących na zadania nią objęte o 10,6 mld zł, a więc pozwalała na sfinansowanie 79,6% wydatków. W 2021 r. subwencja była niższa od wydatków bieżących już o 19,7 mld zł, a więc pozwalała na sfinansowanie tylko 72,9% wydatków bieżących.

2. Pakiet działań doraźnych – samorządowa tarcza antyinflacyjna

Działania opisane w punktach 1-7 tworzą samorządową tarczę antyinflacyjną, obejmującą usługi publiczne szczególnie uzależnione od cen energii i surowców energetycznych. Mają one mniejszy wymiar finansowy, natomiast pozwolą na ograniczenie wzrostu kosztów tych usług, a tym samym wzrostu opłat ponoszonych przez mieszkańców.

1. urealnienie kwot referencyjnych na 2022 r. zapisanych w nowelizacji ustawy o dochodach JST - łączne podniesienie ich sumy o 10 mld zł,
2. zmiana metody podziału subwencji rozwojowej (rekompensującej ubytki dochodów z PIT) na wprost proporcjonalną do utraty dochodów w danym roku budżetowym (tj. wprost proporcjonalną do wysokości udziału danej JST we wpływach z PIT)
3. zwaloryzowanie kwoty subwencji oświatowej JST na 2022 rok o wskaźnik bieżącej inflacji według odczytu dotyczącego stanu na koniec czerwca 2022 r. tj. o 15,5 % (czyli o ok. 8,3 mld zł)
4. Obniżenie stawki VAT na usługi transportu publicznego z 8 % do stawki 0 %;
5. Obniżenie stawki VAT na usługi dotyczące gospodarki odpadami z 8 % do stawki 0 %;
6. Sfinansowanie ze środków budżetu państwa wzrostu kosztów funkcjonowania komunikacji publicznej (zeroemisyjnej) w zakresie wzrostu cen energii elektrycznej w związku ze wzrostem cen praw do emisji CO₂, którego beneficjentem jest Budżet Państwa;
7. Sfinansowanie ze środków budżetu państwa wzrostu kosztów funkcjonowania ciepłownictwa komunalnego w zakresie wzrostu cen paliw i surowców energetycznych oraz w związku ze wzrostem cen praw do emisji CO₂, którego beneficjentem jest Budżet Państwa.

Samorządowa tarcza antyinflacyjna - propozycje zmian prawnych wraz z uzasadnieniem:

Ad. 1 i 2

W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, 1901 i 1927 oraz z 2022 r. poz. 646, 655 i 1116) wprowadza się następujące zmiany:

Art. X po art. 9b ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1) Przysługujące gminom zwiększenie kwoty podstawowej części rozwojowej subwencji ogólnej, o którym mowa w ust. 1 jest dzielone między gminy proporcjonalnie do planowanych na rok budżetowy dochodów gmin z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych.

2) Przepis pkt 1) stosuje się odpowiednio do powiatów i województw.

3) *Miastom na prawach powiatu przysługuje kwota zwiększenia kwoty podstawowej części rozwojowej subwencji ogólnej, o którym mowa w pkt 1) wyliczona zgodnie z pkt 1) i 2) jak dla gmin i powiatów – z każdej z części ustalonej odpowiednio dla gmin i powiatów.*

4) *Do zwiększenia kwoty podstawowej części rozwojowej subwencji ogólnej, o którym mowa w pkt 1-3 nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w art. 28a ust. 6 i 16.”*

Art. X Art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. W roku 2022 referencyjna kwota, o której mowa w art. 9b w art. 1:

1) w zakresie rocznego dochodu z tytułu udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosi dla gmin 49 715 mln zł, dla powiatów 13 291 mln zł oraz dla województw 2 075 mln zł;

2) w zakresie rocznego dochodu z tytułu udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wynosi dla gmin 4 391 mln zł, dla powiatów 916 mln zł oraz dla województw 9 651 mln zł.”

Art. X uchyla się art. 31 i 32. (...)

Uzasadnienie:

Kwoty referencyjne są punktem odniesienia dla nowego sposobu ustalania udziałów JST we wpływach z PIT i CIT oraz rekompensaty ubytków dochodów spowodowanych zmianami w systemie podatkowym. Ich poziom wyjściowy na 2022 r. ustalono arbitralnie na 2022 r. dla wszystkich JST łącznie na 59 530 mln zł dla PIT oraz 10 416 mln zł dla CIT.

Wielkości te w najmniejszym stopniu nie odpowiadają wysokości dochodów, jakie uzyskiwałyby JST z udziałów we wpływach z PIT i CIT w 2022 r. bez zmian ustawowych obniżających wpływy podatkowe. Są one nawet niższe (o 6,3 mld zł) niż faktyczne dochody JST z tych źródeł w 2021 r.

Na błędną metodę ich ustalania, opierającą się na nieaktualnych szacunkach zawartych w wieloletnich prognozach finansowych JST zwrócił uwagę NBP w uwagach do projektu ustawy o wsparciu JST w związku z Programem Polski Ład (druk sejmowy nr 1531). NBP sugerował, że właściwe byłoby oparcie na - dostępnym już w czasie prac nad ustawą - przewidywanym wykonaniu dochodów za r. 2021, zawartym w projekcie ustawy budżetowej na 2022 r. Łączna kwota referencyjna dla obu podatków ustalona według proponowanej metody byłaby wyższa od zawartej w projekcie ustawy o ok. 10 mld zł. Podniesienie kwoty referencyjnej spowodowałoby od 2023 r. wzrost subwencji rozwojowej, rekompensującej ubytek dochodów z PIT, w wielkości odpowiadającej temu podwyższeniu (dodatkowo indeksowanej wskaźnikiem dynamiki PKB, który w 2023 r. będzie wynosił ok. 106%).

Podział subwencji rozwojowej jest złożony oraz obciążony celami wykraczającymi poza funkcję rekompensowania ubytków dochodów z PIT. 40% stałej części subwencji ma stanowić premie dla JST o wysokim poziomie wydatków majątkowych. Formuła naliczania tzw. premii jest niejasna i kontrowersyjna oraz kieruje środki, mające stanowić substytut traconych dochodów, tylko do niektórych JST. Pozostałe 60% stałej części subwencji rozwojowej oraz kwota ją zwiększająca (w wyniku nieosiągnięcia przez sumę dochodów z PIT, CIT i części stałej subwencji równowartości kwoty referencyjnej) mają być dzielone proporcjonalnie do liczby mieszkańców JST. Oznacza to zastąpie-

nie rekompensaty nowym, dodatkowym mechanizmem wyrównawczym oraz tym niższy stopień zastąpienia traconych dochodów podatkowych środkami subwencyjnymi, im wyższe - w przeliczeniu na mieszkańca - są dochody podatkowe (ponadto wprowadzono górne limity transferów do pojedynczych JST, dodatkowo ograniczające rekompensatę dla 7 miast, 1 powiatu i 2 województw).

Podziałowi subwencji rozwojowej proporcjonalnemu do utraty dochodów z PIT towarzyszyć powinno objęcie jej systemem wyrównawczym, tj. traktowanie jej jak dochodów podatkowych, których suma wyznacza wskaźniki określające transfery wyrównawcze (wzorem nadzwyczajnego podziału zwiększenia subwencji rozwojowej na 2023 r.). takie rozwiązanie zapewni odpowiedni poziom dochodów także JST o niższych dochodach podatkowych.

Ad. 3

Zwiększenie kwoty subwencji oświatowej o wskaźnik inflacji za czerwiec 2022 r.

Ustawa o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw

Art. 1.

W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, 1901, 1927 oraz z 2022 r. poz. 646 i 655) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

1a. Część oświatową subwencji ogólnej zwiększa się o równowartość kwoty stanowiącej różnicę między dochodami budżetu państwa uzyskanymi łącznie w drugim półroczu roku poprzedzającego rok bazowy i w pierwszym półroczu roku bazowego z tytułu zwrotu przez jednostki samorządu terytorialnego nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej wraz z odsetkami a kwotą przekazaną jednostkom samorządu terytorialnego z budżetu państwa w tym samym okresie, w związku ze zwrotem nadpłaty w nienależnej kwocie części oświatowej subwencji ogólnej wraz z odsetkami.

1b) Wysokość kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustalonej zgodnie z ust. 1 zwiększa się na rok 2022 o wskaźnik bieżącej inflacji według odczytu dotyczącego stanu na koniec czerwca 2022 r. tj. o 15,5 %.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Ad. 4 i 5

Obniżenie stawek VAT:

USTAWA

z dnia .....

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług

Art. 1. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku nr 3 do ustawy skreśla się poz.39, obejmującą grupowanie PKWiU 49.31 – Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski;

2) w art. 83 w ust. 1 dodaje się punkt 28 w brzmieniu:

„28) usług transportu lądowego pasażerskiego, miejskiego i podmiejskiego obejmującego grupowanie PKWiU 49.31.”

3) w załączniku nr 3 do ustawy skreśla się poz. 27 - 35 obejmującą grupowanie PKWiU:

38.11.1 – Usługi związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne, nadających się do recyklingu,

38.11.2 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne, nienadających się do recyklingu,

38.11.6 - Usługi związane z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów innych niż niebezpieczne

38.12.1 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych

38.12.30.0 - Usługi związane z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów niebezpiecznych nadających się do recyklingu

38.21.10.0 - Usługi związane z obróbką odpadów innych niż niebezpieczne w celu ich ostatecznego usunięcia

38.21.2 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych

38.22.19.0 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych

38.22.3 - Usługi związane z unieszkodliwianiem odpadów promieniotwórczych i pozostałych odpadów niebezpiecznych

4) w art. 83 w ust. 1 dodaje się punkt 29 – 37 w brzmieniu:

„29) 38.11.1 – Usługi związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne, nadających się do recyklingu,

30) 38.11.2 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne, nienadających się do recyklingu,

31) 38.11.6 - Usługi związane z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów innych niż niebezpieczne,

32) 38.12.1 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych,

33) 38.12.30.0 - Usługi związane z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów niebezpiecznych nadających się do recyklingu,

34) 38.21.10.0 - Usługi związane z obróbką odpadów innych niż niebezpieczne w celu ich ostatecznego usunięcia,

35) 38.21.2 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych,

36) 38.22.19.0 - Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych,

37) 38.22.3 - Usługi związane z unieszkodliwianiem odpadów promieniotwórczych i pozostałych odpadów niebezpiecznych”

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o VAT”, których głównym celem jest realizacja działań w obszarze podatków, zmierzających do przeciwdziałania skutkom nadmiernej inflacji. Zmiany proponowane w projekcie ustawy wpisują się w działania dotyczące obniżek podatków w ramach działań antyinflacyjnych, prospołecznych i proekologicznych.

Projekt przewiduje obniżkę stawki podatku VAT na usługi transportu lądowego pasażerskiego, miejskiego i podmiejskiego obejmującego grupowanie PKWiU 49.31, do których stosuje się obecnie stawkę podatku VAT 8% – do stawki 0% - art.1 ust 1-2, a także zmiany w zakresie usług dotyczących gospodarki odpadami z 8 % do stawki 0% - art.1 ust 3-4.

W obliczu kryzysów spowodowanych pandemią COVID-19 oraz działaniami wojennymi w Ukrainie, obserwowany wzrost cen paliw i energii, staje się kolejnym, dodatkowym elementem wzrostu kosztów ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację powierzonych zadań, a także czynnikiem mającym duży wpływ na poziom inflacji. Wzrost cen paliw i energii, ma bezpośrednie przełożenie na ponoszone przez jednostki samorządu terytorialnego koszty transportu publicznego miejskiego i podmiejskiego, a także na koszty związane z odbiorem i przetwarzaniem odpadów komunalnych. Obniżenie stawki VAT do 0% pozwoliłoby na obniżenie kosztów ponoszonych na zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty dotyczących lokalnego transportu zbiorowego i odbioru śmieci co pozwoli na zahamowanie skokowych wzrostów cen za ww. usługi.

Obniżenie stawki VAT na usługi transportu publicznego miejskiego/lokalnego wpisuje się również w działania podejmowane na rzecz rozwoju i zwiększenia dostępności zbiorowego transportu. Jest ukłonem w stronę dojeżdżających codziennie środkami transportu publicznego do pracy lub szkoły. Do tego może skłonić obywateli do częstszego korzystania z komunikacji publicznej zamiast własnych aut, co bezpośrednio przyczyni się do zmniejszenia wydzielania spalin (działanie proekologiczne), ale też pozytywnie wpłynie na przepustowość miejskiego systemu drogowego (brak korków drogowych). Dodatkowo zwrócić należy uwagę na fakt, iż obniżenie stawki podatku VAT z 8% do 0% dla usług transportu publicznego, pozwoli na

zachowanie prawa do odliczenia podatku naliczonego od faktur zakupowych z wykazanym podatkiem VAT, związanych z prowadzoną działalnością transportową.

Obniżenie stawki podatku VAT na usługi związane z odbiorem i przetwarzaniem odpadów komunalnych – w skali całego kraju - pozwoli uniknąć wysokich podwyżek cen opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.